

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۳	فصل اول : کلیات
۱۵	مقدمه
۱۷	بیان مسئله
۱۸	اهمیت موضوع
۲۰	روش تحقیق
۲۱	بخش اول: تاریخچه
۲۴	پیدایش بیمه عمر در ایران
۲۶	تشکیل شرکت سهامی بیمه ایران
۲۶	تشکیل شرکت های بیمه خصوصی
۲۷	تأسیس بیمه مرکزی ایران
۳۰	بخش دوم : مفهوم و ارکان بیمه عمر
۳۰	مفهوم اصطلاحی بیمه
۳۲	انواع قرارداد بیمه
۳۳	انواع بیمه اشخاص
۳۴	ارکان قرارداد بیمه
۳۴	۱. بیمه گر
۳۴	۲. بیمه گذار
۳۵	۳. ایجاب و قبول
۳۵	۴. مبلغ بیمه
۳۶	۵. محل عقد بیمه
۳۶	۶. حق بیمه
۳۶	۷. خطر
۳۷	اهداف قرارداد بیمه
۳۷	ویژگی های قرارداد بیمه
۳۷	۱. بیمه عقدی است احتمالی
۳۸	۲. عقدی است لازم
۳۹	۳. عقدی است معوض

۶ □ بیمه عمر از دیدگاه فقهی و حقوقی

۴. عقدی است رضایی ۳۹
۵. عقدی است تجاری ۳۹
۶. از عقود حسن نیت است ۴۰
۷. عقدی است دائمی و مستمر ۴۰
۸. از عقود الحاقی و تحمیلی است ۴۰
۹. عقدی است معلق و مشروط ۴۱
- بخش سوم : شرایط عمومی و اختصاصی قرارداد بیمه عمر ۴۳
- الف - شرایط عمومی قرارداد بیمه عمر ۴۳
۱. قصد طرفین و رضای آنها (ایجاب و قبول) ۴۳
۲. اهلیت طرفین (بیمه‌گذار و بیمه‌گر) ۴۵
۳. معین بودن موضوع ۴۶
۴. مشروعیت جهت قرارداد ۴۷
- ب - شرایط اختصاصی قرارداد بیمه عمر ۴۸
۱. نفع بیمه‌ای ۴۸
۲. خطر مورد بیمه ۴۸
۳. ابتدا و انتهای عقد بیمه ۴۹
۴. رضایت بیمه‌شده در بیمه عمر ۵۰

فصل دوم: انواع و خصوصیات قراردادهای بیمه عمر ۵۳

- بخش اول : انواع قرارداد های بیمه عمر ۵۵
- الف - بیمه عمر در صورت حیات ۵۵
- اقسام بیمه عمر در صورت حیات ۵۵
۱. تأمین مضاعف ۵۵
۲. تأمین مطلق ۵۵
۳. بیمه به شرط حیات بدون استرداد حق بیمه ۵۶
۴. بیمه به شرط حیات با استرداد حق بیمه ۵۶
۵. بیمه عمر مستمری در صورت حیات ۵۶
۶. بیمه عمر به شرط حیات اشتراکی ۵۶
- ب - بیمه عمر در صورت وفات ۵۷
- انواع بیمه عمر در صورت وفات ۵۷
۱. بیمه تمام عمر ۵۷
۲. بیمه موقت ۵۷

۵۸.....	۳. بیمه عمر پنج ساله تکراری.....
۵۸.....	۴. بیمه عمر به شرط فوت قابل تبدیل.....
۵۸.....	۵. بیمه عمر کودکان.....
۵۸.....	ج - بیمه عمر مختلط.....
۵۹.....	اقسام بیمه عمر مختلط.....
۵۹.....	۱. بیمه عمر مختلط متعارف (عادی).....
۵۹.....	۲. بیمه عمر دارای سررسید معین.....
۵۹.....	۳. بیمه عمر مستمری خانوادگی.....
۵۹.....	۴. بیمه عمر استمرار زندگی.....
۶۰.....	۵. بیمه زندگی اشتراکی.....
۶۱.....	بخش دوم : خصوصیات و مزایای قرارداد بیمه عمر.....
۶۱.....	الف - انتقال و توثیق بیمه نامه های عمر.....
۶۱.....	تعریف انتقال بیمه نامه های عمر.....
۶۲.....	تشریفات انتقال.....
۶۲.....	۱. انتقال از طریق صدور الحاقیه.....
۶۲.....	۲. انتقال بیمه نامه از طریق ظهر نویسی.....
۶۳.....	۳. انتقال از طریق تنظیم سند رسمی.....
۶۳.....	حقوق اشخاص ثالث بعد از انتقال.....
۶۴.....	تکلیف پرداخت حق بیمه ها.....
۶۴.....	ب - توقیف و اجرای بیمه نامه های عمر.....
۶۴.....	۱. توقیف بیمه نامه عمر.....
۶۵.....	۲. اجرای بیمه نامه های عمر.....
۶۵.....	ج - توثیق بیمه نامه های عمر.....
۶۶.....	مقررات قانون مدنی ایران و رهن بیمه نامه عمر.....
۶۶.....	توثیق بیمه نامه عمر و تعارض آن با ماده ۷۷۴ قانون مدنی.....
۶۷.....	احتمالی بودن قراردادی بیمه عمر و تردید در امکان توثیق بیمه نامه عمر.....
۶۹.....	فصل سوّم: مشروعیت بیمه عمر از دیدگاه فقهاء .....
۷۱.....	بخش اول : ادله مخالفان بیمه عمر.....
۷۶.....	۱. ربا.....
۷۸.....	۲. قمار، گرویندی و رهان.....
۷۹.....	۳. تحدی با قضاء و قدر.....

۴. غرری بودن و جهالت ۸۰
۵. اکل مال به باطل ۸۶
۶. التزامی که شرعاً واجب نیست ۸۸
۷. غبن ۸۹
۸. بیع امان ۹۰
۹. عقدی معلق ۹۱
۱۰. عقدی سفهی ۹۵
- تعهد به نفع شخص ثالث در عقد قرارداد عمر ۹۵
- شخص ثالث کیست؟ ۹۶
- چند نظریه برای توجیه و رفع ناسازگاری ۹۷
- الف- نظریه پیشنهاد یا تعدد عقد ۹۸
- ب - نظریه عقد فضولی ۹۸
- ج - نظریه ایقاع ۹۹
- تعهد به نفع ثالث در حقوق اسلامی ۱۰۰
۱. جعل حق در ضمن عقد ۱۰۰
۲. تعهد به نفع شخص ثالث از طریق شرط نتیجه ۱۰۰
۳. تعهد به نفع شخص ثالث بصورت شرط فعل ۱۰۱
- ۴- جعل مستقیم اثر عقد برای ثالث ۱۰۱
- اصل شخصی بودن قراردادها ۱۰۳
- اصل شخصی بودن قراردادها در قانون مدنی ۱۰۴
- بخش دوم : ادله موافقان بیمه عمر در بین فقهاء ۱۰۷
- مهمترین ادله موافقان ۱۰۸
۱. آیه شریفه «أوفوا بالعقود» ۱۰۸
۲. عرف عقلاء ۱۱۳
۳. تطبیق با تعاون و تکافل ۱۱۴
۴. تطبیق با صلح ۱۱۶
۵. تطبیق با جعاله ۱۲۳
۶. تطبیق با ضمان ۱۳۱
۷. تطبیق با اجاره ۱۵۰
۸. تطبیق با ودیعه ۱۵۳
۹. تطبیق با بیع سَلَم ۱۵۶
۱۰. تطبیق با مضاربه ۱۵۸
۱۱. تطبیق با هبه ۱۷۰

۱۷۶	۱۲. تطبیق با وعده
۱۷۸	۱۳. تطبیق بیمه و مصلحت
۱۸۱	۱۴. تطبیق با عاقله
۱۸۳	۱۵. بیمه و ضرورت «الضرورات تبيح المحظورات»
۱۸۴	۱۶. حدیث «المؤمنون عند شروطهم»
۱۹۳	۱۷. حدیث «الناس مسلطون علی اموالهم»
۱۹۴	۱۸. اصل آزادی قراردادها
۱۹۹	۱۹. اصل صحت در عقود
۲۰۰	۲۰. اصل لزوم در عقود

نتیجه گیری و پیشنهادات ۲۰۹

ضمائم ۲۱۳

۲۱۳ ..... قانون بیمه (مصوب ۱۳۱۶/۲/۷)

۲۲۰ ..... قانون تاسیس بیمه مرکزی

مصوبات شورای عالی بیمه در اجرای بند ۵ ماده ۱۷ قانون تاسیس بیمه مرکزی

۲۴۰ ..... ایران و بیمه گری مورخ ۱۳۸۵/۲/۱۲ «آیین نامه نمایندگی فروش بیمه های عمر» ...

۲۴۲ ..... مکمل آیین نامه ضوابط تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی (سال ۳۸۹)

پیوست ها ۲۴۳

۲۴۳ ..... پیوست شماره ۱: «گواهی اطلاع از شرایط و مقررات بیمه جامع زندگی»

پیوست شماره ۲: «شرایط عمومی ویژه پوشش تکمیلی بیماری های تحت

۲۴۶ ..... پوشش بیمه جامع زندگی»

۲۵۲ ..... پیوست شماره ۳: «شرایط عمومی بیمه جامع زندگی»

۲۶۰ ..... پیوست شماره ۴: موضوع: بیمه عمر جامع زندگی

منابع ۲۷۱